

KOKOUSAIKA Keskiviikko 21.10.2026. klo 18.00 -.

KOKOUSPAIKKA Seurakuntakeskus, alasali, Ikolantie 3 75530 Nurmes

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

§	liite	asia
62		Kokouksen avaus
63		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
64		Työjärjestyksen hyväksyminen
65		Pöytäkirjan tarkistaminen ja nähtävillä pitäminen
66	1-14	Nurmeksen kirkon vesikaton korjaussuunnitelman hyväksyminen ja rakennusavustuksen hakeminen
67	15	Metsäsuunnitelma vuosille 2026 - 2035
68	16	Pysyvien vastaavien poistosuunnitelma 1.1.2026 alkaen, täydennys
69	17	Hautasijamaksut 1.1.2027
70		Lisämääräraha vuoden 2026 talousarvio/muut henkilöstöpalvelut
71		Lisämääräraha vuoden 2026 talousarvio/Nurmeksen kirkon vesikatteen korjaustöiden suunnittelu
72		Talousarviomuutos – valtion rahoituksen muutos vuoden 2026 talousarvioon
73		Talousarviomuutos – kirkollisverotulojen muutos vuoden 2026 talousarvioon
74		Ilmoitus- ja muut asiat
75		Oikaisuvaatimusohjeet, valitusosoitus ja kokouksen päättäminen

KOKOUSAIKA	Keskiviikko 21.10.2026 klo 18.00 -
KOKOUSPAIKKA	Seurakuntakeskus, alasali, Ikolantie 3 75530 Nurmes
Läsnä olleet jäsenet	liitteen mukaan
Muut osallistujat	Saastamoinen Juhani, kirkkoherra, kn:n pj Niemelä Jaana, talouspäällikkö, pöytäkirjanpitäjä
Poissa	liitteen mukaan

LÄSNÄ POISSA VARAJÄSEN

Hakkarainen Tarja

Heikkinen Arto

Jaaranen Merja

Kainulainen Anneli

Karppinen Tyyne

Kilpeläinen Lilja

Korhonen Jaakko

Kotilainen Sirkka

Kärki Ella

Meriläinen Pertti

Mikkilä Hannu

Myllynen Ulla

Nevalainen Johanna

Niskanen Irma

Pantio Eeva

Pörsti Mikko

Rautiainen Miia

Romakkaniemi Juhani

Ryynänen Pertti

Sormunen Emma

Siira Markku

Turpeinen Marita

Väyrynen Anna-Liisa

62 § KOKOUKSEN AVAUS

Kokous aloitetaan alkuhartaudella.

63 § KOKOUKSEN LAILLISUUDEN JA PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN

KL:n 10:15 mukaan kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

KJ 3:28 Kirkkovaltuuston kutsuu koolle puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Jos varapuheenjohtajallakin on este, kokouksen kutsuu koolle kirkkoneuvoston puheenjohtaja. Kirkkovaltuusto on ensimmäisessä kokouksessaan päättänyt, että kirkkovaltuuston kokousajasta ja paikasta ilmoitetaan Yläkarjala –lehdessä julkaistavalla kirkollisten ilmoitusten yhteydessä olevalla kuulutuksella.

Kokouksesta on ilmoitettu Ylä-Karjala -lehdessä 14.10.2026. Kokouskutsu ja esityslista toimitettu sähköisesti 8.10.2026 kirkkovaltuuston jäsenille sekä niille viranhaltijoille joiden tulee olla saapuvilla kirkkovaltuuston kokouksessa.

Pj:n esitys

Kirkkovaltuuston kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

KV:n päätös

64 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Pj:n esitys Kirkkovaltuustolle lähetetty esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.

KV:n päätös

65 § PÖYTÄKIRJAN TARKASTAMINEN JA NÄHTÄVILLÄ PITÄMINEN

Kirkkovaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksen valitsemaa tarkistajaa, tai jos kokous niin päättää, kirkkovaltuusto kokouksessaan.

Pj:n esitys Kokouksen pöytäkirja tarkistetaan 21.10.2026 ja pidetään siihen liitettynä oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen nähtävänä seurakunnan kotisivuilla www.nurmeksenseurakunta.fi ajalla 22.10. - 22.11.2026. (KL 10 luku 23 §).

Valitaan pöytäkirjantarkistajiksi Lilja Kilpeläinen ja Jaakko Korhonen. Samalla päätetään, että pöytäkirjantarkastajat toimivat tarvittaessa ääntenlaskijoina tässä kokouksessa.

KV:n päätös

66 § NURMEKSEN KIRKON VESIKATON KORJAUSSUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN JA RAKENNUSAVUSTUKSEN HAKEMINEN

Valmistelija/esittelijä talouspäällikkö Jaana Niemelä 050 386 4928, jaana.niemela(at)evl.fi

Kirkkoneuvosto 5.10.2026 § 89

Kirkkoneuvosto 23.2.2026 §24

Nurmeksen kirkko sijaitsee kauppalassa. Kirkko on rakennettu vuosina 1893 – 1896. Malliltaan kirkko on 1800-luvun myöhäisgoottilasta tyyliä, tornillinen poikkilaivainen pitkäkirkko, tiiliseinät sekä sisärakennelmat ja tuet puuta. Tornin korkeus on 55 m ja korkeus ristin huippuun on 60 m. Istumapaikkoja on n. 200. Nurmeksen kirkko on historiallisesti merkittävä rakennus, joka kuuluu Nurmeksen vanhan kauppalan rakennettuun kulttuuriympäristöön ja merkitty asemakaavassa merkinnällä ”ark”.

Nurmeksen kirkko on tiilirakenteinen, kattotyyppi harjarakenteinen ja vesikatteena rivipeltikate. Kirkon vesikate on uusittu sinkityksi rivipeltikatteeksi v. 1998, samassa yhteydessä on uusittu vesikattovarusteet sekä kattoturvatuotteet. Sinkkipintainen rivipeltikate on maalattu v. 2008. Maalauksen jälkeen vesikatteeseen ei ole kohdistettu korjaustoimenpiteitä, pois lukien pieniä akuutteja tiivistyskorjauksia.

Nurmeksen kirkon vesikaton kuntotarkastus tehtiin elokuussa 2025. Vesikaton kunto todettiin välttäväksi. Suosituksena peruskorjaus 1 - 5 vuoden kuluessa tai uusiminen 6 - 10 vuoden kuluessa.

Kirkkoneuvosto hyväksyi 23.2.2026 § 24 Sitowise Oy:n antaman tarjouksen 11 800,00 € (sis. alv.) Nurmeksen ev.lut seurakunnan Nurmeksen kirkon vesikatteen korjaustöiden suunnittelusta tarjouspyynnön mukaisesti.

Museoviraston kanta

Kohteesta on pidetty 13.5.2026 Teams -palaveri, johon ovat osallistuneet pääsuunnittelija sekä seurakunnan ja Museoviraston edustajat. Suunnitelmiin liittyen ei todettu isoja muutostarpeita vaan voidaan edetä esitetyin korjausperiaattein. Pieniä tarkennuksia ja kevyen korjauksen ratkaisusta tulee laatia suunnitelmat. Museovirasto nosti esiin rakennushistoriaselvityksen ja suositteli sen laatimista, vaikka osittaisena RHS:nä.

Kirkkoneuvosto hyväksyi 7.9.2026 § 81 rakennushistoriaselvityksen tilaamisen Sitowise Oy:ltä hintaan 18 473,60 euroa (sis.alv.). Rakennushistoriaselvitystyön aloituspalaveri pidettiin 16.9.2026, johon osallistuivat seurakunnan ja Sitowise Oy:n edustajat.

Rakennushistoriaselvitystä ohjaa Museovirasto. Aloituspalaveri Museoviraston, seurakunnan ja Sitowise Oy:n edustajien kanssa pidettiin 2.10.2026.

Kirkkoneuvosto on 23.2.2026 § 24 valinnut Sitowise Oy:n kirkon katon vesikatteen korjaustyön suunnittelijaksi.

Rakennuskohteessa tehtävät työt:

Korjaustyön kohteena on Nurmeksen kirkon vesikatto. Rakennus on valmistunut v. 1896 ja vesikatot on saneerattu v. 1998. Rakennus on kirkkolailla suojeltu ja korjaustyö on toteutettava suunnitelmien mukaisesti rakennuksen kulttuurihistoriallista arvoa kunnioittaen.

Korjaushanke 1: Korjaushankkeessa saneerataan kaikki rakennuksen vesikatot tornia lukuun ottamatta suunnitelma-asiakirjojen osoittamassa laajuudessa. Asiakirjat täydentävät toisiaan. Urakan sisältönä ovat mm. seuraavat työt:

- Olevat rivipeltikatteet puretaan
- Olevan aluslaudoituksen ja kantavan rungon kunnostaminen tarvittavilta osin
- Olevan ruodelaudoituksen päälle asennetaan 15 mm pontattu katevaneri ja TL2 tuoteluokan aluskermi.
- Konesaumapellit toteutetaan ns. valesaumoin vanhaa ulkonäköä mukaillen
- Läpiviennit uusitaan kauttaaltaan
- Konesaumapeltikatteen asentaminen aluskatteen päälle, hormien ym. läpivientien pellitys
- Läpiviennit uusitaan kauttaaltaan, huoltoluukut uusitaan
- Asennetaan uudet alipainetuulettimet
- Asennetaan uudet pystykourut, syöksytorvet ja suppilot, kulkusillat, turvakiskot ja lumiesteet.
- Lahovaurioituneet puuosat uusitaan korjausten yhteydessä, uusittavat kohdat määritetään työmaavaiheessa
- Saattolämmityskaapelit uusitaan
- Vesikatolla olevat ukkosen johdattimet irrotetaan tarvittavassa laajuudessa ja asennetaan takaisin

Korjaushanke 2: Korjaushankkeessa saneerataan kokonaisuudessaan kirkon korkean osan vesikatot tornia lukuun ottamatta suunnitelma-asiakirjojen osoittamassa laajuudessa. Lisäksi suoritetaan suunnitelmissa esitetyt huoltokorjaukset alemman osan vesikatoille. Asiakirjat täydentävät toisiaan. Urakan sisältönä ovat mm. seuraavat työt:

- Olevat rivipeltikatteet puretaan
- Olevan aluslaudoituksen ja kantavan rungon kunnostaminen tarvittavilta osin

- Olevan ruodelaudoituksen päälle asennetaan 15 mm pontattu katevaneri ja TL2 tuoteluokan aluskermi.
- Konesaumapellit toteutetaan ns. valesaumoin vanhaa ulkonäköä mukaillen
- Läpiviennit uusitaan kauttaaltaan
- Konesaumapeltikatteen asentaminen aluskatteen päälle, hormien ym. läpivientien pellitys
- Läpiviennit uusitaan kauttaaltaan, huoltoluukut uusitaan
- Asennetaan uudet alipainetuulettimet
- Asennetaan uudet pystykourut, syöksytorvet ja suppilot, kulkusillat, turvakiskot ja lumiesteet.
- Lahovaurioituneet puuosat uusitaan korjausten yhteydessä, uusittavat kohdat määritetään työmaavaiheessa
- Saattolämmityskaapelit uusitaan
- Vesikatolla olevat ukkosen johdattimet irrotetaan tarvittavassa laajuudessa ja asennetaan takaisin
- Alempien kattojen huoltokorjaukset (kts. kuntotarkastusraportti) mm.
 - asennetaan lumiesteet alttarin katolle
 - epätiiviyden liitosten ja ylösnostojen tiivistys, alttarin katon osalle uusi juuripelti $h \geq 300$ mm
 - kattoluukun läpivientien tiivistys
 - kattopeltien saumojen kiristys
 - vesikatossa olevien reikien paikkaus (tinaus, urakkaan sis. 5 kpl reikien paikkausta)
 - alaräystäiden tuuletusrakojen tarkastus, tarvittaessa avataan
 - saattolämmityksen uusiminen myös alempien kattojen osalta

Sitowise Oy on laatinut kustannusarvion, mikä perustuu Nurmeksen kirkon vesikaton korjauksesta tehtyihin suunnitelmiin.

Kustannusarvion tarkkuus vastaa lähtötietojen perusteella tavoitehintatasoa.

Rakennusurakan todelliset kustannukset varmistuvat hankkeen valmisteluvaiheessa tarjouskilpailussa tai muulla tavalla valitun urakan toteuttajan hinnoittelemana. Hinnoitteluun vaikuttavat tällöin mm. urakkasisältö, valittu urakkamuoto, riskit, aikataulut ja rakentamisen suhdannetilanne.

Korjaushanke 1: Korjaushankkeessa saneerataan kaikki rakennuksen vesikatot tornia lukuun ottamatta suunnitelma-asiakirjojen osoittamassa laajuudessa. Kustannusarvio (hinnat alv. 25,5 %) yhteensä 377 418 euroa sisältäen sääsuojaoption.

Korjaushanke 2: Korjaushankkeessa saneerataan kokonaisuudessaan kirkon korkean osan vesikatot tornia lukuun ottamatta suunnitelma-

asiakirjojen osoittamassa laajuudessa. Lisäksi suoritetaan suunnitelmissa esitetyt huoltokorjaukset alemman osan vesikatoille.

Kustannusarvio 2 (hinnat alv. 25,5 %) yhteensä 297 970 euroa sisältäen sääsuojaoption.

Kustannusarvio liitteenä.

Kustannusarviossa on urakan kestoksi arvioitu n. 3 - 4 kk. Kustannusarviossa ei ole huomioitu rakennuttajan kustannuksia mm. suunnitteluun, rakennuttamiseen ja valvontaan liittyen.

Suunnittelukustannuksiin ja varsinaisiin korjaustöihin haetaan kirkkohallituksen rakennusavustusta joulukuussa 2026. Mahdollinen avustuksen suuruus ei ole tiedossa ja se määräytyy kirkkohallituksen vuosittain tekemien avustuspäätösten mukaisesti.

Kirkollisen rakennuksen olennaiseen muuttamiseen, purkamiseen tai sen käyttötarkoituksen muuttamiseen sekä käytöstä luopumiseen tarvitaan kirkkohallituksen vahvistamispäätös. Kun kysymyksessä on tilan olennainen muutos, asiaan tarvitaan myös Museoviraston lausunto. Olennaisia muutoksia ovat kirkon ulko- tai sisäosan muuttaminen sekä kirkon rakenneratkaisut. Olennainen muutos arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Sitowise Oy:n yksikönjohtaja Mikko Pieviläinen on teams-yhteyden välityksellä kokouksessa ja esittelee kirkon vesikaton korjaussuunnitelman.

Suunnitelman mukaan Nurmeksen kirkon vesikaton korjaustyö alkaa kevään/kesäkuun 2027 alkupuolella.

Liitteet Nurmeksen kirkko kustannusarvio

- Työselostus VE1
- Työselostus VE2
- Vesikatto VE1
- Vesikatto VE2
- VE 1 Rakennetyypit ja detaljit
- VE 2 Rakennetyypit ja detaljit
- VE2 Leikkaukset ja detaljit
- VE1 Leikkaukset ja detaljit
- Asemapiirustus
- Pohjapiirustus 1. kerros
- Pohjapiirustus lehteri
- Julkisivu kaakkoon
- Julkisivu luoteeseen
- Julkisivu lounaaseen
- Julkisivu koilliseen

Nurmeksen kirkon vesikaton kuntotarkastus
Rakennushistoriaselvityksen luonnos

Esitys

Kirkkoneuvosto päättää esittää kirkkovaltuustolle, että se

1. hyväksyy Nurmeksen kirkon katon vesikaton korjaustyön suunnitelman 2 mukaisena liitteenä olevien piirustusten ja selvitysten mukaisesti sekä
2. lähettää korjaustyön suunnitelman liitteineen Museovirastolle lausuntoa varten,
3. hyväksyy rakennushistoriaselvityksen luonnoksen ja lähettää sen Museovirastolle lausuntoa ja mahdollisia kommentteja varten,
4. päättää hakea Kirkkohallitukselta rakennusavustusta liitteenä olevan kustannusarvion perusteella kustannusarvion ollessa noin 300 000 euroa,
5. varaa vuoden 2027 toimintasuunnitelman investointiosaan Nurmeksen kirkon vesikaton korjausta varten 300 000 euron määrärahan.

Mikäli Museoviraston lausunnon perusteella hankkeen katsotaan olevan kirkkolain 3 luvun 21 § 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettu suojellun kirkollisen rakennuksen olennainen muutos, kirkkoneuvosto valmistelee asian kirkkohallituksen luvan hakemista varten.

KN:n päätös Päätösesitys hyväksyttiin.

KV:n päätös

67 § METSÄSUUNNITELMA VUOSILLE 2026 - 2035

Valmistelija/esittelijä talouspäällikkö Jaana Niemelä 050 386 4928, jaana.niemela(at)evl.fi

Kirkkoneuvosto 19.1.2026 § 5

KJ 6 luvun 9 §:n mukaan seurakunnan metsiä tulee hoitaa metsälaissa (1093/1996) tarkoitetun metsäsuunnitelman mukaisesti. Metsäsuunnitelman tulee olla metsänhoidon ammattiasiantuntemusta edustavan yhteisön tai henkilön laatima. Seurakunnan metsiä tulee metsälain tavoitteiden toteuttamiseksi hoitaa kirkkovaltuuston hyväksymän metsäsuunnitelman mukaisesti.

Kirkkoneuvosto valitsi 31.3.2025 § 31 metsäsuunnitelman tekijäksi Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjala ry:n. Palvelun kiinteä kokonaishinta on 17 160 € (alv. 0 %).

Metsäsuunnitelmaa on kokouksessa esittelemässä Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjala ry:stä metsäpalvelupäällikkö Ilkka Ämmälä, erityisasiantuntija Lauri Pöyry ja metsäasiantuntija Roosa Peltonen.

Seurakunnalla on uuden suunnitelman perusteella metsää kaikkiaan noin 1 450 hehtaaria, joista talouskäytössä on noin 1 401 hehtaaria. Loput ovat varattu suojelu- ja virkistyskäyttöön, tai sijaitsevat rakennetulla alueella. Erityisen tärkeät elinympäristöt ja suojeluun soveltuvat alueet on huomioitu suunnitelmassa.

Metsien ikärakenne on hyvä painottuen varttuneisiin ja uudistuskypsiin metsiköihin. Metsänhoidollinen tila on hyvä. Metsien hakkuumäärät ovat olleet metsänhoidollista tarvetta alhaisemmat, erityisesti kasvatushakkuiden määrä. Nykyiseen Karisärkän luonnonsuojelualueeseen ehdotetaan laajennusta, sillä suojelualueen vieressä sijaitseva talousmetsä on käytännössä hyödyntämiskelvoton metsätalouden näkökulmasta.

Suunnittelutyön yhteydessä kartoitettiin kiinteistöille johtavien metsäteiden kunto ja tietojen perusteella laadittiin esitys tarpeellisista kunnostustoimenpiteistä. Sen avulla seurakunnan talouden suunnittelussa voidaan jatkossa entistä paremmin huomioida myös nämä kustannukset. Teiden kunnolla on suora vaikutus puun korjuu-aikaan ja puusta maksettavaan hintaan.

Metsänhoitosuosituksien mukaan metsäsuunnitelmaan kirjatut hakkuuesitykset nostavat vuotuisen hakkuumäärän nykyistä tasoa (2 000 – 5 000 m³/v) korkeammaksi seuraavan viiden vuoden ajanjaksolle. Hoitotöiden määrät pysyvät ennallaan ja niitä toteutetaan tarpeen mukaan.

Esitys

Kirkkoneuvosto esittää, että kirkkovaltuusto hyväksyy metsäsuunnitelman vuosille 2026 - 2035. Metsäsuunnitelma ohjaa seurakunnan metsien käyttöä suunnitelmakauden (10 vuotta) ajan. Suunnitelmakauden sisällä voidaan yksittäisen vuoden suunnitelluista hakkuu- ja metsänhoitotoimenpiteistä kuitenkin poiketa vuosittaisen talousarvion laadinnan yhteydessä. Metsien käyttöä ohjataan huomioiden puun hinnanvaihtelut, metsien terveystilanne sekä seurakunnan taloudellinen tilanne.

KN:n päätös Päätösesitys hyväksyttiin.

KV:n päätös

68 § PYSYVIEN VASTAAVIEN POISTOSUUNNITELMA 1.1.2026 ALKAEN, TÄYDENNYS

Valmistelija/esittelijä talouspäällikkö Jaana Niemelä 050 386 4928, jaana.niemela(at)evl.fi

Kirkkoneuvosto 23.2.2026 § 26

Kirkkovaltuusto 1.12.2026 § 39

Kirkkovaltuusto on 1.12.2026 § 39 hyväksynyt pysyvien vastaavien poistosuunnitelman 1.1.2026 alkaen. Kirkkohallitus on 8.1.2026 antanut yleiskirjeen, joka koskee pysyviä vastaavia ja suunnitelman mukaisia poistoja. Annettu yleiskirje täydentää Kirkkohallituksen 21.10.2025 annettua ohjetta.

Hautaustoimen poistoja ja niiden selitteitä on ohjeen poistoaikataulukossa (liite) tarkennettu. Hautaustoimen muiden aineellisten hyödykkeiden (maa-aineksen vaihto ja hautausmaalaajennuksen maatyöt, joiden poistoaika on 20–25 vuotta. Hautausmaiden osalta hautausmaiden maa- ja vesialueet on ainoa ryhmä, josta poistoja ei tehdä.

Liite Poistosuunnitelma 1.1.2026

Esitys

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy 1.1.2026 alkaen poistosuunnitelman liitteen mukaisesti. Tehty täydennys koskee kohtaa hautaustoimen muut aineelliset hyödykkeet.

KN:n päätös Päätösesitys hyväksyttiin.

KV:n päätös

69 § HAUTASIJAMAKSUT 1.1.2027

Valmistelija/esittelijä talouspäälikkö Jaana Niemelä 050 386 4928, jaana.niemela(at)evl.fi
seurakuntapuutarhuri Ahti Kortelainen 0500 451 600,
ahti.kortelainen(at)evl.fi

Kirkkoneuvosto 7.9.2026 § 74

Evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta on velvollinen vaadittaessa osoittamaan hautasijan vainajalle, jonka kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta oli kuolinhetkellä seurakunnan alueella. Kirkkolain 3 luvun 36 §:n mukaan hautasijan luovuttamisesta ja hautaamiseen liittyvistä palveluista tulee periä maksut, joiden määrittämisessä otetaan huomioon seurakunnalle palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset. Hautaustoimessa perittäviin maksuihin sovelletaan lisäksi, mitä hautaustoimi lain 6 §:ssä säädetään. Kirkkovaltuusto päättää haudoista perittävistä maksuista.

Hautaustoimilain 6 §:n mukaan evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta voi periä maksuja hautasijan luovuttamisesta, hautaamiseen liittyvistä palveluista ja haudan hoidosta. Maksut saavat olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruiset. Tässä pykälässä tarkoitettujen maksujen perusteiden tulee olla samat kaikille, joilla on oikeus tulla haudatuksi seurakunnan tai seurakuntayhtymän hautausmaalle. Seurakunta tai seurakuntayhtymä voi myöntää kokonaan tai osittain vapautuksen tarkoitetuista maksuista, jos vainaja on ollut rintamaveteraani, tai siihen rinnastettavasta syystä. Maksuvapautus voi koskea myös edellä tarkoitettua henkilön puolisoa.

Valtion rahoitus ja verotulot eivät ole rinnasteisia tulolähteitä, koska ne on tarkoitettu eri tarkoituksiin. Kirkollisverotuotto tulee käyttää seurakunnan varsinaisen toiminnan menoihin, kun taas valtion rahoituksella rahoitetaan lakisääteisten yhteiskunnallisten tehtävien (hautausmaat, väestökirjanpito, kulttuuriperintö) hoito. Tästä syystä lakisääteisten tehtävien kustannukset ja seurakunnan muun toiminnan kustannukset tulee selkeästi erottaa toisistaan.

Seurakuntien tulee kattaa mahdolliset valtionrahoituksen leikkaukset hautaustoimen maksuilla. Hautaustoimen maksutuloilla on katettava seurakuntatalouksien hautaustoimen kokonaiskustannuksista puolet.

Maksujen perusteiden tulee olla samat kaikille, joilla on oikeus tulla haudatuksi seurakunnan tai seurakuntayhtymän hautausmaalle.

Vieraspaikkakuntalaisen hautaamista varten hautapaikkamaksu voi olla korkeampi kuin paikkakuntalaiselta. Perusteena tälle on, että seurakunnan

on ensisijaisesti huolehdittava siitä, että hautausmaalla riittää vapaita hautasijoja oman kunnan asukkaille.

Vuoden 2025 hautaustoimen toimintakulut olivat 114 256,03 euroa ja maksutuotot 54 301,95 euroa.

Liite Hautasijamaksut 1.1.2027

Eesitys

Kirkkoneuvosto esittää, että kirkkovaltuusto hyväksyy liitteen mukaiset hautasijamaksut maksut 1.1.2027 alkaen.

KN:n päätös Päätösesitys hyväksyttiin.

KV:n päätös

**70 § LISÄMÄÄRÄRAHA VUODEN 2026 TALOUSARVIO/MUUT
HENKILÖSTÖPALVELUT**

Valmistelija/esittelijä talouspäällikkö Jaana Niemelä 050 386 4928, jaana.niemela(at)evl.fi

Kirkkoneuvosto 7.9.2026 § 80

Nurmeksen seurakunnan työterveyshuollon kustannukset ovat 14 719,48 euroa (8/2026). Vuoden 2026 talousarviossa on määrärahaa varattu 10 800 euroa (TP 2025: 8 342,41).

Lisäksi seurakunnassa on ollut tarve ostaa työyhteisön konsultointia. Palvelu on ostettu Claves Oy:ltä hintaan 4 537,70 euroa. Vuoden 2026 talousarviossa määrärahaa ei ole varattuna.

Eesitys

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se

- 1) myöntää 4 500 euron lisämäärärahan vuoden 2026 talousarvioon kustannuspaikalle 1011050100 - Muut henkilöstöpalvelut/439300 Työterveyshuolto
- 2) myöntää 5 000 euron lisämäärärahan vuoden 2026 talousarvioon kustannuspaikalle 1011050100 - Muut henkilöstöpalvelut/440000 Asiantuntijapalvelut.

KN:n päätös Päätösesitys hyväksyttiin.

KV:n päätös

71 § LISÄMÄÄRÄRAHA VUODEN 2026 TALOUSARVIO/NURMEKSEN KIRKON VESIKATTEEN KORJAUSTÖIDEN SUUNNITTELU

Valmistelija/esittelijä talouspäällikkö Jaana Niemelä 050 386 4928, jaana.niemela(at)evl.fi

Kirkkoneuvosto 7.9.2026 § 82

Kirkkoneuvosto 23.2.2026 § 24

Kirkkoneuvosto on 23.2.2026 § 24 päättänyt korjata kirkon vesikaton pääkaton sekä alttariosan vesikaton osalta. Kohteen suunnittelutyö koskee laajuutena kuitenkin koko rakennuksen vesikaton korjaussuunnittelua. Vuoden 2026 talous- ja toimintasuunnitelman investointiosassa on varattu 135 000 euron suuruinen määräraha edellä mainittuja toimenpiteitä varten. Kirkkovaltuusto on päättänyt 1.12.2025 § 39 pysyvien vastaavien poistosuunnitelman päivittämisestä 1.1.2026 alkaen, jonka mukaan taseeseen aktivoitava investointi on uushankinta tai perusparannusmeno.

Kirkkoneuvosto on päättänyt 23.2.2026 § 24 hankkia Nurmeksen kirkon vesikatteen korjaustöiden suunnittelun hintaan 11 800 euroa (sis. alv.). Suunnittelutyö on edennyt aikataulun mukaisesti. Korjaustöiden suunnittelun aikana selvinnyt, että kirkon vesikatteen eri korjausvaihtoehdot on syytä selvittää. Korjaussuunnittelun aikana on myös selvinnyt, että kirkon osalta tulee laatia rakennushistoriaselvitys, Rakennushistoriaselvityksen tarkoituksena on luoda rakennuksen historian, muutostöiden sekä nykytilan avulla kattava yleiskuva kohteesta tulevia korjaustoimenpiteitä varten. Vuoden 2026 talousarviossa määrärahaa toimenpiteille ei ole varattu.

Esitys

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että

- 1) vuoden 2026 talous- ja toimintasuunnitelman investointiosasta poistetaan varattu 135 000 euron suuruinen määräraha. Peruste: pysyvien vastaavien poistosuunnitelman päivittäminen 1.1.2026. Korjaus ei kuulu investointeihin.
- 2) se myöntää 50 000 euron lisämäärärahan vuoden 2026 talousarvioon kustannuspaikalle 1015020000 Kirkot/ 440000 Asiantuntijapalvelut kirkon vesikatteen korjaustöiden suunnitteluun ja rakennushistoriaselvitykseen.

KN:n päätös Päätösesitys hyväksyttiin.

KV:n päätös

72 § TALOUSARVIOMUUTOS - VALTION RAHOITUKSEN MUUTOS VUODEN 2026 TALOUSARVIOON

Valmistelija/esittelijä talouspäällikkö Jaana Niemelä 050 386 4928, jaana.niemela(at)evl.fi

Kirkkoneuvosto 23.2.2026 § 27

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää vuosittain evankelis-luterilaiselle kirkolle rahoitusta hautaustoimeen, väestökirjanpitoon sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitoon liittyviin laissa säädettyihin tehtäviin. Vuonna 2026 valtion rahoituksen määrä on yhteensä 95 651 000 euroa.

Kirkon sisäisistä valtion rahoituksen jakoperusteista päättää kirkolliskokous. Kirkolliskokous muutti jakoperusteita syksyllä 2024. Siirtymäajalla vuosina 2025 ja 2026 uusia jakoperusteita käytetään 50 prosentin painoarvolla ja vuonna 2024 voimassa ollutta jakoperustetta (euroa/kunnan asukas) käytetään 50 prosentin painoarvolla. Vuoden 2027 alusta lukien valtion rahoituksen seurakunnille jaettavan osuuden jakoperusteena käytettäisiin täysimääräisesti uusia jakoperusteita.

Uudet jakoperusteet uudistavat valtion rahoituksen jakoperusteita kustannusvastaavampaan suuntaan. Jakoperusteet perustuvat seurakuntatalouden alueella kuolleiden henkilöiden määrän 5 vuoden keskiarvoon, seurakuntatalouden alueelle haudattujen henkilöiden määrän 5 vuoden keskiarvoon, kulttuuriperintöindeksiin sekä seurakuntatalouden alueen väkilukuun.

Kirkolliskokous päätti marraskuussa 2025, että vuonna 2026 suoraan seurakunnille jaetaan 84 770 900 euroa. Tästä

- 42 385 450 euroa jaetaan seurakunnille euroa/kunnan asukas jakoperusteiden mukaisesti,
- 42 385 450 euroa jaetaan seurakunnille siten, että
 - 14 834 907 euroa jaetaan seurakuntataloutta vastaavan kunnan/kuntien vuoden aikana kuolleiden määrän 5 vuoden liukuvan keskiarvon perusteella,
 - 14 834 907 euroa jaetaan seurakuntatalouden alueella haudattujen määrän 5 vuoden liukuvan keskiarvon perusteella,
- 6 357 818 euroa jaetaan seurakuntatalouden alueella olevien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kulttuuriperintökohteiden määrän mukaan muodostetun kulttuuriperintöindeksin perusteella (kulttuuriperintöindeksissä suojeltujen kirkkojen painoarvo on 1,0, siunauskappeleiden 0,8, kellotapulien 0,3, ja hautakappeleiden 0,1) ja
- 6 357 818 euroa jaetaan euroa/kunnan asukas jakoperusteiden mukaisesti.

Kirkkohallitus julkaisi 18.12.2025 laskelman valtion rahoituksen jaosta seurakunnille. Laskennassa on käytetty seuraavia tietoja:

- Basis-tiedot, tilanne 30.11.2025.
- Haudatut: Luku perustuu seurakuntien ilmoittamiin tietoihin v. 2020-2024.
- Kuolleet: Luku perustuu DVV:n tilastojen vahvistettuihin lukuihin v. 2020-2024

Nurmeksen seurakunnan vuoden 2026 talousarviossa hyväksyttyä valtionrahoituksen määrää vähenee 64 250 € verrattuna hyväksyttyyn talousarvioon.

Valtionrahoituksen muutos kohdistuu talousarvion kohtaan tuloslaskelma/valtionrahoitus.

- Alkuperäinen talousarvio: 251 851,00 €
- Muutos: -64 250,00 €
- Muutettu talousarvio: 187 601,00 €
- Muutos heikentää tilikauden tulosta ja vuosikatetta vastaavalla summalla.

Esitys

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy vuoden 2026 talousarviomuutoksen siten, että valtionrahoituksen määrää vähennetään 64 250 eurolla. Talousarviomuutoksen jälkeen valtionrahoitus on 187 601,00 € TA2026.

KN:n päätös Päätösesitys hyväksyttiin.

KV:n päätös

73 § TALOUSARVIOMUUTOS - KIRKOLLISVEROTULOJEN MUUTOS VUODEN 2026 TALOUSARVIOON

Valmistelija/esittelijä talouspäällikkö Jaana Niemelä 050 386 4928, jaana.niemela(at)evl.fi

Kirkkoneuvosto 23.2.2026 § 28

Kirkollisverotulokertymäksi on arvioitu vuoden 2026 talousarviossa olevan 1 831 000 euroa. Talousarviota tehtäessä Kirkkohallituksen FCG:ltä tilaamaa seurakuntien kirkollisverotuloennustetta ei ollut vielä käytettävissä.

FCG antoi ennusteen 10/2025, jonka mukaan Nurmeksen seurakunnan kirkollisverotulokertymän ennustetaan olevan 1 947 000 euroa vuonna 2026.

Nurmeksen seurakunnan vuoden 2026 talousarviossa hyväksytty kirkollisverotulo kasvaa 74 000 eurolla verrattuna hyväksyttyyn talousarvioon.

Kirkollisverotulomuutos kohdistuu talousarvion kohtaan tuloslaskelma/kirkollisverotulot.

- Alkuperäinen talousarvio: 1 831 000 €
- Muutos: 74 000 €
- Muutettu talousarvio: 1 905 000 €
- Muutos vahvistaa tilikauden tulosta ja vuosikatetta vastaavalla summalla.

Kirkollisverotulomuutos vuoden 2026 talousarvioon jää alle FCG:n antaman ennusteen, koska aikaisempien vuosien tapaan verotulojen kehitykseen liittyy epävarmuustekijöitä ja arviossa on noudatettu varovaisuusperiaatetta.

Esitys

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy vuoden 2026 talousarviomuutoksen siten, että kirkollisverotulot kasvavat 74 000 eurolla. Talousarviomuutoksen jälkeen kirkollisverotulot on 1 905 000 € TA2026.

KN:n päätös Päätösesitys hyväksyttiin.

KV:n päätös

74 § ILMOITUS- JA MUUT ASIAT

Eesitys Kirkkovaltuusto merkitsee ilmoitus- ja muut asiat tietoonsa saatetuksi.

KV:n päätös

**75 § OIKAISUVAATIMUSOHJEET, VALITUSOSOITUS JA KOKOUKSEN
PÄÄTTÄMINEN**

Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus liitetään pöytäkirjan.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo.

Allekirjoitukset

Sirkka Kotilainen
puheenjohtaja

Jaana Niemelä
pöytäkirjanpitäjä

**Pöytäkirjan
tarkastus**

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun ja päätösten mukaiseksi.

Nurmeksessa 21.10.2026

Allekirjoitus

Lilja Kilpeläinen

Jaakko Korhonen

Nähtävilläolo

Pöytäkirja siihen liittyvine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen on ollut nähtävänä yleisessä tietoverkossa, Nurmeksen seurakunnan kotisivuilla www.nurmeksenseurakunta.fi ajalla 22.10.2026 – 22.11.2026.

Nurmeksessa . .2026

Juhani Saastamoinen
kirkkoherra

VALITUSOSOITUS

Nurmeksen seurakunta
Kirkkovaltuusto

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät:

Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot

1. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
2. Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 a §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:
 - 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
 - 150 000 € (rakennusurakat);
 - 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveystyöpalvelut);
 - 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
 - 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).
3. Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

2 HANKINTAOIKAISU

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö: Nurmeksen seurakunta
Käyntiosoite: Ikolantie 3
Postiosoite: Ikolantie 3, 75530 Nurmes
Sähköposti: nurmeksen.seurakunta@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

3 VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika

Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Telekopio: **029 56 43314**

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

4 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomaisen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1383/2018) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 260 € ja markkinaoikeudessa 2 050 €. Käsitelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 100 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja 6 140 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](https://www.oikeus.fi/fi/ajantasainen-tieto-oikeudenkayntimaksuista)